

AVALUACIÓ FINAL DE L'ESTRATÈGIA DE COMUNICACIÓ DELS PROGRAMES OPERATIUS FEDER I FSE DE LA COMUNITAT VALENCIANA 2014-2020

RESUM EXECUTIU
JUNY 2023

El present informe arreplega un resum dels principals resultats de l'Avaluació Final de l'Estratègia de Comunicació dels PO FEDER i FSE de la Comunitat Valenciana 2014-2020 realitzada per Grup Considera, S.L. per a la Direcció General de Fons Europeus de la Conselleria d'Hisenda i Model Econòmic de la Generalitat Valenciana.

El contingut d'este document respon al que s'establix en l'informe justificatiu de la necessitat de licitació del contracte menor de servicis d'avaluació final de l'Estratègia de Comunicació dels Programes Operatius del Fons Europeu de Desenvolupament Regional i del Fons Social Europeu de la Comunitat Valenciana 2014-2020.

CONSIDERA

Metodologia d'avaluació

L'avaluació final de l'Estratègia de Comunicació dels Programes Operatius dels Programes Operatius del Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER) i del Fons Social Europeu (FSE) de la Comunitat Valenciana 2014-2020 comprén les mesures d'informació, comunicació i visibilitat (ICV) executades entre l'1 de juliol de 2019 i el 31 de març de 2023, encara que es té en consideració en les anàlisis realitzades el període complet de vigència de l'Estratègia de Comunicació.

L'abast i contingut d'esta avaluació s'ajusta l'establecid o en la *Guia Metodològica de Seguiment i Avaluació de les Estratègies de Comunicació dels Programes Operatius del Fons Europeu de Desenvolupament Regional i del Fons Social Europeu 2014-2020* i a les directrius del Grup Espanyol de Responsables en Matèria d'Informació i Publicitat (GERIP). S'ha seguit un enfocament mixt i participatiu basat en la triangulació metodològica i de dades, emprant tècniques de caràcter quantitatiu i explicant-se amb la participació en l'avaluació dels diferents agents implicats en el disseny i en la implementació, seguiment i avaluació de l'Estratègia de Comunicació.

Respecte a les tècniques i mètodes emprats, el ús de ferramentes amb continguts comuns per a totes les Comunitats Autònomes, derivat de l'aplicació d'una metodologia comuna, comporta una certa pèrdua de flexibilitat i dificulta l'adaptació d'estes ferramentes a les particularitats de cada regió i a les dels diferents tipus d'agents implicats (per exemple, empreses beneficiàries d'ajudes). Esta possible limitació s'ha esmenat mitjançant l'aplicació de tècniques complementàries.

Anàlisi de la programació de l'Estratègia de Comunicació

La valoració sobre el nivell d'aplicació de les recomanacions derivades de l'exercici d'Avaluació intermèdia de l'Estratègia de Comunicació dels Programes Operatius FEDER i FSE de la Comunitat Valenciana 2014-2020 és relativament satisfactòria, especialment en aquelles que podien atendre's en l'actual període de programació.

Es considera pertinent l'Estratègia de Comunicació, atés que el plantejament per a abordar la comunicació en este període ha respost plenament a les directrius d'aplicació en la matèria, atenent-se de manera adequada a les necessitats detectades.

L'articulació de l'Estratègia de Comunicació dels Programes Operatius FEDER i FSE de la Comunitat Valenciana 2014-2020 es considera adequada, delimitant de manera precisa un enfocament d'intervenció en el qual tots els components es relacionen de manera lògica: objectius, destinataris i mesures.

S'observen unes certes desigualtats quant a l'assignació de recursos humans per a la implementació de l'Estratègia de Comunicació en funció dels diferents perfils d'agents que intervenen. És adequada en el cas de l'Organisme Intermedi, però presenta debilitats en el cas de las Autoritatés de Gestió FEDER i FSE, i especialment, en els gestors, que s'han identificat com un dels factors que en grau més alt ha obstaculitzat el desenvolupament de l'Estratègia.

La dotació de mitjans materials i tècnics per a l'execució de l'Estratègia de Comunicació es considera adequada i està conformada per tots els mitjans que aporten les parts implicades en l'aplicació dels Programes Operatius FEDER i FSE en la Comunitat Valenciana. Es constaten millores notables respecte a l'avaluació intermèdia, especialment quant a l'estructuració dels espais Web dels òrgans gestors.

La dotació financera de l'Estratègia de Comunicació es considera insuficient, atés el criteri de proporcionalitat, especialment perquè es manté a pesar que els Programes Operatius han augmentat de manera notòria la seua dotació pressupostària després de les reprogramacions dels anys 2020 (FSE) i 2022 (FEDER i FSE).

Es considera que la integració del principi d'igualtat d'oportunitats en la fase de disseny podria millorar-se, atés que queda limitada a la igualtat de tracte, no contemplant-se la perspectiva de gènere de manera transversal en l'Estratègia de Comunicació.

Anàlisi de l'aplicació de les mesures d'informació, comunicació i visibilitat

A 31 de març de 2023 quasi tots els tipus de mesures d'informació, comunicació i visibilitat previstes en l'Estratègia de Comunicació (37 de les 39) han sigut puestas en marxa, i el nivell d'assoliment de les metes programades en el sistema d'indicadors d'execució de l'Estratègia de Comunicació ha sigut mig-alto en termes generals.

En línia amb el nivell aconseguit en l'execució, la consecució de resultats dels indicadors de les mesures d'ICV executades se situa en un nivell mitjà en termes generals, amb importants diferències entre indicadors.

La relació entre el pressupost executat respecte al previst en l'Estratègia de Comunicació, i d'acord amb les dades registrades en INFOCO2014, és alta en el moment final d'execució de l'Estratègia, mostrant una notable millora respecte al període intermedi d'avaluació.

No obstant això, s'observa una important incoherència en la distribució del gasto corresponent a les actuacions en matèria de comunicació dutes a terme pels agents participants en el PO FEDER i el PO FSE, que no es correspon amb l'estimació establida en l'Estratègia de Comunicació, i que no és proporcional al pressupost total amb què compten els dos Programes Operatius.

Malgrat les millores des del moment d'avaluació intermèdia de l'Estratègia de Comunicació, continua havent-hi àrea d'oportunitat per a elevar la qualitat de la informació registrada en INFOCO2014.

El grau d'integració d'informació relacionada amb la ICV en els informes anuals d'execució (IAE) és adequat en el cas del Programa Operatiu FEDER de la Comunitat Valenciana 2014-2020 i millorable en el Programa Operatiu FSE de la Comunitat Valenciana 2014-2020.

S'ha pogut comprovar que existixen, es coneixen i s'utilitzen instruccions i orientacions dirigides als diferents agents encarregats de la gestió i execució de les actuacions de gestió, seguiment, control, avaluació i informació i comunicació, que faciliten el compliment de les obligacions d'ICV i milloren la transparència. Destaca l'important paper que estes instruccions han exercit en l'adequat desenrotllament de l'Estratègia de Comunicació.

La disponibilitat i organització d'aplicacions informàtiques es valora de manera positiva, explicant-se amb la ferramenta INFOCO2014 (posada a la disposició de l'Organisme Intermedi a l'inici del període de programació per part de l'Autoritat de Gestió del FEDER) i, des de 2021, amb l'aplicació ARIC-UE, desenrotllada per l'Organisme Intermedi per al registre i control de dades sobre indicadors de comunicació. No obstant això, resulta una debilitat la falta d'interconnexió entre elles, i s'han identificat nombroses àrees de millora quant a funcionalitat.

Les xarxes de persones responsables en matèria de comunicació (GERIP, GRECOM-GV, INFORM i INIO) mantenen la seua funció com un dels principals instruments que faciliten la coordinació i la normalització entre els diferents nivells d'agents implicats en el desenrotllament de l'Estratègia de Comunicació. Amb caràcter general, tant la freqüència

de les reunions d'estes xarxes com els continguts que es tracten es consideren adequats, si bé la participació en les xarxes és millorable en alguns casos.

S'ha comprovat que existix fluïdesa en la comunicació i coordinació amb altres òrgans rellevants com són els Comitès de Seguiment dels PO FEDER i PO FSE de la Comunitat Valenciana 2014-2020 i els Comitès d'Avaluació estatals de FEDER i de FSE.

Verificació de la inclusió de la informació, comunicació i visibilitat en les actuacions de verificació i control dels Fons i avaluació d'incidències

L'anàlisi realitzada a nivell procedimental permet constatar que es contempla de forma adequada la comprovació del compliment de les obligacions en matèria d'ICV en l'elaboració de convocatòries, en la contractació, etc., atés que s'inclouen preguntes específiques en els llistats de comprovació emprats pels Servicis de Verificació en els PO FEDER i PO FSE de la Comunitat Valenciana 2014-2020.

Es valora positivament que el sistema de verificació i comprovació del compliment de les obligacions en matèria d'ICV està plenament integrat dins del procés de verificació.

Respecte al grau d'integració de les obligacions d'ICV en els processos de verificació, l'avaluació posa de manifest algunes carències en el cas del PO FSE de la Comunitat Valenciana 2014-2020, així com algunes incidències en matèria d'ICV en els processos de verificació administrativa en el cas del PO FEDER.

Avaluació de la integració del principi d'igualtat d'oportunitats en les mesures d'informació, comunicació i visibilitat

Malgrat els avanços en igualtat d'oportunitats, i que la consciència sobre la importància d'este aspecte en tots els nivells responsables de l'aplicació dels fons estructurals és elevada, persisteixen les dificultats per a materialitzar els compromisos que s'arreglen en el disseny de l'Estratègia i per a realitzar de manera més generalitzada una comunicació orientada a donar a conèixer i visibilitzar la contribució del FEDER i del FSE en la Comunitat Valenciana a la reducció de desigualtats.

Anàlisi de l'impacte: assoliments i desafiaments de les activitats en matèria d'informació, comunicació i visibilitat

L'impacte de les mesures desenrotllades en els organismes que apliquen els Programes Operatius FEDER i FSE en la Comunitat Valenciana ha sigut positiu en termes de satisfacció i utilitat de les actuacions, però discret en termes de coneixement de les obligacions de comunicació.

L'impacte de l'Estratègia de Comunicació en la ciutadania ha sigut destacat, mostrant una evolució positiva en els últims deu anys tots els indicadors analitzats, i superant-se els nivells de coneixement establits com a objectiu per al final del període de programació 2014-2020.

Bones Pràctiques

Se ha complit parcialment amb els compromisos establits en matèria de Bones Pràctiques. Destaca l'increment notable del nombre de Bones Pràctiques validades durant el marc temporal que comprén esta avaluació respecte al moment intermedi d'avaluació de l'Estratègia de Comunicació, però no s'han complit els requisits establits per al final del període.

Cal resaltar les Bones Pràctiques presentades amb empreses i instituts tecnològics que han sigut beneficiaris d'ajudes en el marc del PO FEDER de la Comunitat Valenciana 2014-2020.

De la mateixa manera, la qualitat de les Bones Pràctiques d'operacions cofinançades amb fons FEDER i FSE és valorada positivament, però s'identifica com a àmbit de millora avançar cap a una major simplicitat en els continguts de les fitxes i cap a la utilització de formats més amigables que faciliten i motiven a la lectura a persones no necessàriament familiaritzades amb els Programes Operatius i els fons europeus en general.

Recomanacions

Les recomanacions que es deriven del procés avaluatiu pretenen contribuir a facilitar el desenrotllament de la comunicació en el període de programació 2021-2027.

- Recomanacions dirigides a les Autoritats de Gestió FEDER i FSE+:
  - R1. Reforçar el paper de la xarxa GERIP com a fòrum de transmissió d'informació des de la Comissió Europea i Autoritats de Gestió als Organismes Intermedis.
  - R2. Millorar la coordinació entre Autoritats de Gestió en matèria de comunicació.
  - R3. Major agilitat en la definició de criteris comuns a aplicar per part dels òrgans gestors a nivell regional.
  - R4. Posar en marxa sistemes informàtics de suport al seguiment d'indicadors d'accés i gestió comuna per a agents implicats en la comunicació dels Programes FEDER i FSE+.
- Recomanacions dirigides a l'Organisme Intermedi:
  - R5. Potenciar el desenrotllament d'un programa formatiu comú amb continguts dirigits a òrgans gestors, preferentment en línia.
  - R6. Ampliar les ferramentes de suport a la comunicació que ja existixen.
  - R7. Impulsar el desenrotllament de mesures específiques dirigits a beneficiaris privats elevat el seu protagonisme en la consecució dels objectius de comunicació.
- Recomanacions dirigides als organismes gestors i/o beneficiaris:
  - R8. Mantindre equips amb personal format i especialitzat en matèria de comunicació que tinguen continuïtat en el temps.
  - R9. Potenciar el desenrotllament d'actuacions de comunicació específiques i la utilització de canals de comunicació dirigits a col·lectius prioritaris i als qui menor coneixement tenen dels fons estructurals i dels Programes.